

Nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình hiện nay

ThS TRẦN QUANG CÔNG

Trường Chính trị tỉnh Thái Bình; Email: tqcongtcttb@gmail.com

Tóm tắt: Trong thời gian qua, cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình luôn quan tâm, thường xuyên đổi mới, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, kịp thời ban hành các văn bản để lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát. Vì vậy, chất lượng, hiệu quả các cuộc kiểm tra, giám sát ngày càng được nâng lên. Tuy nhiên bên cạnh đó, công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình vẫn còn một số hạn chế. Do đó, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp khả thi nhằm nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình trong thời gian tới.

Từ khóa: công tác kiểm tra; giám sát; cấp ủy; Thái Bình; Đảng Cộng sản Việt Nam.

1. Kết quả thực hiện nhiệm vụ công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình hiện nay

Trong thời gian qua, các cấp ủy đảng, chính quyền, ban, ngành, đoàn thể trong tỉnh luôn bám sát định hướng chỉ đạo của Trung ương, phát huy trí tuệ, sáng tạo của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, nỗ lực phấn đấu giành được nhiều thắng lợi trên các lĩnh vực. Đặc biệt, công tác kiểm tra, giám sát trong tỉnh có nhiều chuyển biến, đạt được những kết quả quan trọng, góp phần giữ vững kỷ cương, kỷ luật của Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên; xây dựng Đảng bộ trong sạch, vững mạnh, củng cố niềm tin của nhân dân với Đảng.

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy các cấp đã kịp thời ban hành quy chế làm việc, quy chế phối hợp nhằm cụ thể hóa chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác của ủy ban kiểm tra với cấp trên, các ngành và cơ sở. Hằng năm, chỉ đạo ủy ban kiểm tra rà soát, kịp thời tham mưu sửa đổi, bổ sung các quy chế cho phù hợp với chủ trương, quy định mới của cấp trên và cấp ủy.

Căn cứ vào yêu cầu thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, các cấp ủy đã chủ động xây dựng chương trình kiểm tra, giám sát toàn khóa và hằng năm. Nội dung tập trung vào thực hiện nhiệm vụ chính trị trọng tâm như: công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nghị quyết đại hội đảng bộ các

cấp, các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của cấp ủy, việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thực hiện quy chế làm việc, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, xây dựng nông thôn mới, quản lý đất đai, xây dựng cơ bản, tài chính ngân sách, an sinh xã hội, tổ chức cán bộ. Qua đó, công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ngày càng đổi mới theo hướng nâng cao số lượng, chất lượng các cuộc kiểm tra, giám sát; tăng cường kiểm tra, giám sát tổ chức đảng và đảng viên, nhất là lĩnh vực, địa bàn có vấn đề nổi lên, dễ xảy ra vi phạm; đồng thời, tăng cường đôn đốc việc thực hiện kết luận kiểm tra, giám sát theo quy định.

Trong nhiệm kỳ 2015-2020, cấp ủy các cấp đã xây dựng, triển khai thực hiện 4.259 cuộc kiểm tra đối với 8.398 lượt tổ chức đảng, 20.404 lượt đảng viên và 2.585 cuộc giám sát đối với 8.107 lượt tổ chức đảng, 10.506 lượt đảng viên. Trong đó: Cấp tỉnh thực hiện 11 cuộc kiểm tra với 267 lượt tổ chức đảng, 96 lượt đảng viên và 8 cuộc giám sát đối với 205 lượt tổ chức đảng; cấp huyện thực hiện 113 cuộc kiểm tra đối với 1.769 lượt tổ chức đảng, 1.760 lượt đảng viên và 101 cuộc giám sát với 1.795 lượt tổ chức đảng, 2.156 lượt đảng viên; cấp cơ sở thực hiện 4.135 cuộc kiểm tra đối với 6.362 lượt tổ chức đảng, 18.548 lượt đảng viên và 2.476 cuộc giám sát đối với 6.107 lượt tổ chức đảng, 8.350 lượt đảng viên⁽¹⁾.

Đặc biệt, trong năm 2021, các cấp ủy trong tỉnh đã thực hiện 833 cuộc kiểm tra đối với 1.400 tổ chức

đảng, 2.581 đảng viên và 596 cuộc giám sát đối với 1.428 tổ chức đảng, 1.699 đảng viên. Trong đó: Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện 02 cuộc kiểm tra đối với 06 tổ chức đảng, 05 đảng viên và 02 cuộc giám sát đối với 09 tổ chức đảng; huyện ủy và tương đương thực hiện 30 cuộc kiểm tra đối với 465 tổ chức đảng, 315 đảng viên và 21 cuộc giám sát đối với 221 tổ chức đảng, 289 đảng viên; các đảng ủy và chi bộ cơ sở thực hiện 801 cuộc kiểm tra đối với 929 chi bộ, 1.683 đảng viên và 573 cuộc giám sát đối với 1.198 chi bộ, 1.380 đảng viên⁽²⁾.

Các cấp ủy đã chú trọng kiểm tra, giám sát việc lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận về phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, công tác cán bộ; về thực hành tiết kiệm, phòng, chống tham nhũng, lãng phí; Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng chính thức Đảng, Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Tăng cường kiểm tra, giám sát đối với đảng viên, nhất là cấp ủy viên và cán bộ thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện chức trách nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, thực hiện kiểm tra đối với các tổ chức đảng, đảng viên thuộc xã, phường, thị trấn trong lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện 04 nội dung: thu, chi tài chính ngân sách; quản lý, sử dụng đất đai; đầu tư xây dựng cơ bản, quản lý đô thị, vệ sinh môi trường; chế độ, chính sách xã hội và công khai kết luận kiểm tra tại hội nghị đảng bộ.

Qua kiểm tra, giám sát, các cấp ủy đã chỉ rõ những ưu điểm để phát huy, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, uốn nắn, chấn chỉnh, rút kinh nghiệm đối với các tổ chức đảng, đảng viên có khuyết điểm, sai phạm; đồng thời, chỉ đạo các tổ chức đảng được kiểm tra, giám sát hoặc kiến nghị với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh điều chỉnh, sửa đổi, bổ sung các quy định, hoàn thiện một số cơ chế, chính sách để góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, điều hành của chính quyền các cấp trong tỉnh. Nâng cao nhận thức, ý thức của tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên trong việc chấp hành nguyên tắc, kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước; góp phần cảnh báo, phòng ngừa vi phạm, ngăn chặn sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo

đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, bảo vệ quan điểm, đường lối của Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng trong Đảng bộ.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình vẫn còn một số hạn chế. Một số cấp ủy, người đứng đầu cấp ủy chưa nhận thức đầy đủ về vị trí, vai trò của công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng; chưa coi kiểm tra, giám sát là một trong những chức năng lãnh đạo của Đảng, chưa gắn vai trò lãnh đạo với trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát. Một số cấp ủy cơ sở chưa chủ động trong xây dựng chương trình kiểm tra, giám sát; việc lựa chọn nội dung, xác định đối tượng kiểm tra, giám sát có nơi còn lúng túng. Vẫn còn cấp ủy, nhất là cơ sở, xây dựng kế hoạch kiểm tra còn chung chung, chưa tập trung vào những nhiệm vụ chính trị của địa phương, đơn vị; những lĩnh vực nổi cộm, dễ phát sinh tiêu cực chưa thực hiện giám sát theo hướng phải mở rộng địa bàn, lĩnh vực; có nơi xây dựng chương trình, kế hoạch còn chiếu lệ, hình thức.

Việc thực hiện chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát của một số cấp ủy cấp huyện và cơ sở còn chậm so với kế hoạch đề ra; nội dung kiểm tra, giám sát chưa toàn diện; chưa chú trọng thực hiện nhiệm vụ trọng tâm là kiểm tra tổ chức đảng và đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm. Hoạt động phối hợp trong công tác kiểm tra, giám sát giữa ủy ban kiểm tra với các cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy và cơ quan khối nội chính có việc chưa chặt chẽ. Việc theo dõi, đôn đốc thực hiện các kết luận sau kiểm tra, giám sát ở một số địa phương, đơn vị còn hạn chế; việc chấp hành quy định về chế độ báo cáo chưa nghiêm túc, chưa kịp thời, thống kê số liệu chậm hoặc chưa chính xác.

2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình thời gian tới

Để kịp thời khắc phục những hạn chế, trong thời gian tới, để nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp ở tỉnh Thái Bình cần thực hiện đồng bộ một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy các cấp về công tác kiểm tra, giám sát. Cấp ủy, người đứng đầu cấp ủy phải coi trọng công tác lãnh

đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng bảo đảm đồng bộ, nghiêm túc, hiệu lực, hiệu quả. Đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức của cấp ủy về mục đích, yêu cầu và tầm quan trọng của công tác kiểm tra, giám sát. Phát huy tinh thần trách nhiệm của cấp ủy, trước hết là người đứng đầu cấp ủy trong công tác kiểm tra, giám sát; đồng thời, cần đưa tiêu chí và kết quả thực hiện nhiệm vụ công tác kiểm tra, giám sát vào việc đánh giá, phân loại tổ chức đảng, đảng viên và cán bộ lãnh đạo quản lý hằng năm.

Hai là, nâng cao chất lượng xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp. Hằng năm, cấp ủy cần xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát bảo đảm thiết thực, hiệu quả, trọng tâm, trọng điểm và tổ chức thực hiện theo đúng chương trình, kế hoạch đề ra. Việc lựa chọn đối tượng kiểm tra, giám sát không được trùng lặp, chồng chéo; các vi phạm như nhau phải xử lý như nhau, không phân biệt chức vụ cao hay thấp, tuổi đảng nhiều hay ít. Đổi mới phương pháp kiểm tra, giám sát theo hướng chuyên sâu để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng bộ. Tăng cường kiểm tra, giám sát tổ chức đảng, đảng viên trong thực hiện quy chế làm việc, các kết luận kiểm tra, thông báo giám sát; các đồng chí đứng đầu cấp ủy, các cơ quan quản lý nhà nước phụ trách lĩnh vực nhạy cảm, dễ phát sinh sai phạm. Chú trọng kiểm tra tổ chức đảng, đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm, nhất là đảng viên có thu nhập cao, bất thường, những nơi có biểu hiện nội bộ mất đoàn kết, biểu hiện sai phạm, vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, các nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Giám sát cấp ủy viên cùng cấp, cán bộ diện cấp ủy cùng cấp quản lý trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, trách nhiệm nêu gương và những điều đảng viên không được làm.

Ba là, tăng cường phối hợp thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát giữa cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan bảo vệ pháp luật với ủy ban kiểm tra. Coi trọng việc lãnh đạo, chỉ đạo phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị có liên quan trong thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát, bảo đảm xử lý vụ việc một cách đồng bộ, toàn diện. Chỉ đạo ủy ban kiểm tra chủ trì xây

dựng, tổ chức tốt quy chế phối hợp thực hiện công tác kiểm tra, giám sát với cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan bảo vệ pháp luật. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của các cơ quan tham mưu, giúp việc cấp ủy. Thường xuyên thông báo, trao đổi thông tin về công tác kiểm tra, giám sát giữa các tổ chức, cơ quan trong quy chế phối hợp. Cụ thể hóa quy chế phối hợp vào chương trình công tác hằng năm của mỗi cơ quan; tổ chức thực hiện đúng nội dung, trách nhiệm trong các quy chế phối hợp. Thường xuyên đánh giá hiệu quả việc phối hợp thực hiện nhiệm vụ giữa các cơ quan.

Bốn là, nâng cao chất lượng cán bộ làm công tác kiểm tra, giám sát của Đảng. Cấp ủy các cấp cần tăng cường chỉ đạo, kiện toàn ủy ban kiểm tra, cơ quan ủy ban kiểm tra các cấp đảm bảo đủ số lượng, chất lượng; thực hiện tốt công tác quy hoạch, luân chuyển, điều động, bổ nhiệm, giới thiệu ứng cử và đào tạo, bồi dưỡng tạo nguồn cán bộ kiểm tra Đảng. Chú trọng giáo dục, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống đội ngũ cán bộ ngành Kiểm tra; quan tâm chế độ, chính sách, điều kiện làm việc đối với cán bộ kiểm tra Đảng.

Năm là, chú trọng công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm. Định kỳ 6 tháng, 1 năm tổ chức hội nghị sơ kết, tổng kết nhằm đánh giá kết quả thực hiện công tác kiểm tra, giám sát, từ đó rút ra những kinh nghiệm, đề ra biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện đồng bộ nhằm đạt được chất lượng, hiệu quả cao hơn. Đổi mới, nâng cao chất lượng việc sơ kết, tổng kết các chuyên đề và các nghị quyết, chỉ thị, quy định, quyết định, kết luận về công tác kiểm tra, giám sát; nâng cao chất lượng công tác nghiên cứu khoa học về lĩnh vực kiểm tra, giám sát của cán bộ ngành Kiểm tra; đồng thời, kiến nghị, đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn cho chặt chẽ, phù hợp hơn./.

(1) Xem: Tỉnh ủy Thái Bình, *Báo cáo số 488-BC/TU ngày 09-10-2020 tổng kết công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật trong Đảng nhiệm kỳ 2015-2020*, tr.5-6.

(2) Xem: Tỉnh ủy Thái Bình, *Báo cáo số 133-BC/TU ngày 18-01-2022 kết quả công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật trong Đảng năm 2021; phương hướng, nhiệm vụ năm 2022*, tr.4-5.